

IZVJEŠĆE

**o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća SESAR za finansijsku godinu
2012. zajedno s odgovorom Zajedničkog poduzeća**

(2013/C 369/06)

SADRŽAJ

	<i>Odlomak</i>	<i>Stranica</i>
Uvod	1-5	50
Informacije na kojima se temelji jamstvena izjava	6	50
Jamstvena izjava	7-14	50
Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije	12	51
Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti transakcija vezanih za računovodstvenu dokumentaciju	13	51
Primjedbe o proračunskom i finansijskom upravljanju	15-18	51
Izvršenje proračuna	15-16	51
Multilateralni okvirni sporazum (provedba programa i korištenje resursa)	17-18	51
Primjedbe o ključnim kontrolama nadzornih i kontrolnih sustava Zajedničkog poduzeća	19-21	51
Potvrda računovodstvenih sustava	19	51
Procjena doprinosa u naravi	20	52
Pitanja vezana uz unutarnju kontrolu	21	52
Druga pitanja	22-26	52
Funkcija unutarnje revizije i Komisijina služba za unutarnju reviziju	22	52
Praćenje rezultata istraživanja i izvješćivanje o njima	23-26	52

UVOD

1. Zajedničko poduzeće SESAR sa sjedištem u Bruxellesu osnovano je u veljači 2007. godine⁽¹⁾ radi upravljanja aktivnostima projekta SESAR (Istraživanje o upravljanju prometom jedinstvenim nebom u Europi).

2. Cilj je projekta SESAR modernizirati upravljanje zračnim prometom u Europi, a sami je projekt podijeljen u tri faze:

- (a) „faza definicije“ (2004.-2007. g.) vodi „Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe“ (Eurocontrol), sredstvima sufinanciranim iz proračuna Europske unije kroz program za promet transeuropskom mrežom. Kao rezultat ove faze osmišljen je glavni plan upravljanja europskim zračnim prometom kojim je definiran sadržaj i opisan razvoj i uvođenje nove generacije sustava za upravljanje zračnim prometom;
- (b) „faza razvoja“ (2008.-2016. g., financirana sredstvima iz programskog razdoblja od 2008. do 2013. g. - za kratak pregled vidjeti Prilog) kojom upravlja Zajedničko poduzeće SESAR i koja vodi do proizvodnje novih tehnoloških sustava, komponenti i operativnih procedura, kako je opisano u glavnom planu upravljanja europskim zračnim prometom;
- (c) „faza uvođenja“ (2014. –2020. g.) kojom će upravljati industria i dionici, a koja će biti vezana uz proizvodnju na veliko i uporabu nove infrastrukture za upravljanje zračnim prometom.

3. Zajedničko je poduzeće osnovano kao javno-privatno partnerstvo. Osnivački su članovi Europska unija koju predstavlja Komisija i Eurocontrol koji predstavlja njegova agencija. Nakon poziva na iskaz interesa, petnaest je privatnih i javnih poduzeća iz sektora zračne plovidbe postalo članovima ovog Zajedničkog poduzeća. To uključuje poduzeća koja se bave pružanjem usluga zračne plovidbe, predstavnike sektora proizvodnje zemaljske opreme i letjelica, proizvođače zrakoplova, uprave zračnih luka i proizvođače zrakoplovne opreme.

4. Proračun za fazu razvoja projekta SESAR iznosi 2,1 miliardu eura, u kojem u jednakim dijelovima sudjeluje EU, Eurocontrol i javni i privatni partneri uključeni u projekt. Doprinos EU-a financira se iz Sedmog okvirnog programa za istraživanje i iz programa prometa transeuropskim mrežama. Oko 90 % sredstava koje pružaju Eurocontrol i drugi dionici u nekom su obliku doprinosa u naravi.

5. Zajedničko poduzeće SESAR počelo je sa samostalnim radom 10. kolovoza 2007. godine.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007 od 27. veljače 2007. godine o uspostavi Zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije sustava za upravljanje europskim zračnim prometom (SESAR) (SL L 64, 2.3.2007., str. 1.), koja je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1361/2008 (SL L 352, 31.12.2008., str. 12.).

INFORMACIJE NA KOJIMA SE TEMELJI JAMSTVENA IZJAVA

6. Revizijski pristup Suda obuhvaća analitičke revizijske postupke, ispitivanje transakcija na razini Zajedničkog poduzeća i procjenu ključnih provjera nadzornih i kontrolnih sustava. Tome se (po potrebi) pridodaju i dokazi prikupljeni radom ostalih revizora i analizom jamstava uprave.

JAMSTVENA IZJAVA

7. U skladu s odredbama članka 287. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU), Sud je proveo reviziju:

- (a) godišnje računovodstvene dokumentacije Zajedničkog poduzeća SESAR, koja se sastoji od finansijskih izvještaja⁽²⁾ i izvješća o izvršenju proračuna⁽³⁾ za finansijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine; te
- (b) zakonitosti i pravilnosti transakcija vezanih za tu računovodstvenu dokumentaciju.

Odgovornost uprave

8. U skladu s člankom 33. i 43. Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002⁽⁴⁾ uprava je odgovorna za pripremu i pošteno prikazivanje godišnje računovodstvene dokumentacije Zajedničkog poduzeća te za zakonitost i pravilnost povezanih transakcija

- (a) Odgovornosti uprave vezane za godišnju računovodstvenu dokumentaciju Zajedničkog poduzeća uključuje izradu, provedbu i održavanje sustava unutarnje kontrole koji je važan za pripremu i pošteno prikazivanje finansijskih izvještaja u kojima nema značajnog pogrešnog prikazivanja zbog prijevare ili pogreške; odabir i primjenu prikladnih računovodstvenih politika na temelju računovodstvenih pravila koja je usvojio Komisijin računovođa⁽⁵⁾; te razumne računovodstvene procjene u danim okolnostima. Ravnatelj odobrava godišnju računovodstvenu dokumentaciju Zajedničkog poduzeća nakon što ju je računovođa Zajedničkog poduzeća pripremio na temelju dostupnih informacija i sastavio bilješku kao prilog računovodstvenoj dokumentaciji u kojoj između ostalog izjavljuje da ima razumno jamstvo da ona predstavlja istinit i pošten prikaz finansijskog stanja Zajedničkog poduzeća u svim značajnim aspektima.

⁽²⁾ Ona obuhvaća bilancu, izvještaj o poslovnom rezultatu, izvješće o novčanom toku, izvješće o promjenama neto imovine te kratki prikaz važnih računovodstvenih politika, kao i druga pojašnjenja.

⁽³⁾ Ona obuhvaćaju izvješće o izvršenju proračuna i kratki prikaz proračunskih načela, kao i druga pojašnjenja.

⁽⁴⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

⁽⁵⁾ Računovodstvena pravila koja je usvojio Komisijin računovođa priznate iz međunarodnih računovodstvenih standarda javnog sektora (IPSAS) koje je izdalo Međunarodno udruženje računovođa, odnosno iz međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS)/međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS) koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

(b) Odgovornosti uprave vezane za zakonitost i pravilnost povezanih transakcija te usklađenost s načelom dobrog finansijskog upravljanja uključuju izradu, provedbu i održavanje djelotvornog i učinkovitog sustava unutarnje kontrole koji obuhvaća primjereno nadgledanje i prikladne mjere za sprječavanje nepravilnosti i prijevara te, po potrebi, sudske postupke za povrat pogrešno isplaćenih ili korištenih sredstava.

Odgovornost revizora

9. Sud je odgovoran da na temelju svojih revizija Europskom parlamentu i Vijeću⁽⁶⁾ osigura jamstvenu izjavu o pouzdanosti godišnje računovodstvene dokumentacije te o zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija. Sud provodi reviziju u skladu s međunarodnim revizijskim standardima i Etičkim kodeksom IFAC-a te međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija INTOSAI-ja. Prema tim standardima, Sud je dužan isplanirati i provesti reviziju tako da osigura razumno jamstvo o tome ima li u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća pogrešnog prikazivanja i jesu li povezane transakcije zakonite i pravilne.

10. Revizija uključuje postupke kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i iskazima u računovodstvenoj dokumentaciji te o zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, koja se temelji na procjeni rizika od značajnog pogrešnog prikazivanja u računovodstvenoj dokumentaciji i od značajne neusklađenosti povezanih transakcija s uvjetima iz pravnog okvira Europske unije do koje je došlo zbog prijevare ili pogreške. Prilikom procjene tih rizika, revizor uzima u obzir postupke unutarnje kontrole koji su važni za pripremu i pošteno prikazivanje računovodstvene dokumentacije, kao i nadzorne i kontrolne sustave koji su uspostavljeni kako bi osigurali zakonitost i pravilnost povezanih transakcija te zatim izrađuje odgovarajuće revizijske postupke u danim okolnostima. Revizija uključuje i vrednovanje primjerenosti računovodstvenih politika, osnovanosti računovodstvenih procjena te sveukupnog prikaza računovodstvene dokumentacije.

11. Sud prikupljene revizijske dokaze smatra dostatnim i prikladnim da budu osnova za mišljenja iznesena u nastavku.

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije

12. Prema mišljenju Suda, godišnja računovodstvena dokumentacija Zajedničkog poduzeća u svim značajnim aspektima pošteno prikazuje finansijsko stanje tog Zajedničkog poduzeća na dan 31. prosinca 2012. godine te rezultate poslovanja i novčane tokove za tu dovršenu godinu, u skladu s odredbama finansijskih pravila i računovodstvenih pravila koje je usvojio Komisijin računovoda.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti transakcija vezanih za računovodstvenu dokumentaciju

13. Prema mišljenju Suda, transakcije vezane za godišnju računovodstvenu dokumentaciju za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. godine zakonite su i pravilne u svim značajnim aspektima.

14. Primjedbe u nastavku ne dovode u pitanje mišljenje Suda.

PRIMJEDBE O PRORAČUNSKOM I FINANCIJSKOM UPRAVLJANJU

Izvršenje proračuna

15. U završnom proračunu za 2012. godinu koji je usvojio Upravni odbor prijavljeno 156,6 milijuna eura odobrenih sredstava za obveze i 124,2 milijuna eura odobrenih sredstava za plaćanja. Stope korištenja za odobrena sredstva za obveze i plaćanja iznosila su redom 95,0 % i 86,3 %.

16. Privremeni proračunski rezultat za 2012. godinu prikazuje 12,4 milijuna eura, s potvrdama koje uključuju doprinose članova i druge izvore prihoda koji redom iznose 107,4 i 0,1 milijun eura, uz što valja pridodati i prošlogodišnji proračunski višak od 15,6 milijuna eura. Ovaj se ukupni iznos saldira prema plaćanjima u iznosu od 107,3 milijuna eura. Gotovina i novčani ekvivalent na kraju godine iznosili su 15,7 milijuna eura.

Multilateralni okvirni sporazum

17. Na dan 31. prosinca 2012. godine, faza razvoja Zajedničkog poduzeća SESAR sastojala se od rada 16 članova na programskim aktivnostima koje su uključivale više od 100 privatnih i javnih subjekata i kooperanata. Od 336 odabranih projekata, provedeno ih je 312 (92,8 %).

18. Od sufinanciranih doprinosa koje su članovima isplatili Europska unija i Eurocontrol (595 milijuna eura), 437,5 milijuna eura je bilo rezervirano, dok je 233,8 milijuna eura plaćeno na dan 31. prosinca 2012. godine. Očekuje se da će se preostalih 158 milijuna eura rezervirati do 31. prosinca 2013. godine, a da će 361,2 milijuna eura biti isplaćeno na dan 31. prosinca 2016. godine.

PRIMJEDBE O KLJUČNIM KONTROLAMA NADZORNIH I KONTROLNIH SUSTAVA ZAJEDNIČKOG PODUZEĆA

Potvrda računovodstvenih sustava

19. Računovoda je odobrio potvrdu glavnih poslovnih procesa u travnju 2013. godine, što je pokazalo da tijekom finansijske godine 2012. godine nisu uvedene značajne promjene u sustavima unutarnje kontrole.

⁽⁶⁾ Članak 185., stavak 2. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 248, 16.9.2002., str. 1.).

Procjena doprinosa u naravi

20. Na temelju dodjele programskih aktivnosti, kako je određeno multilateralnim okvirnim sporazumom i narednim izmjena, neto doprinosi u naravi tijekom trajanja SESAR-a na dan 31. prosinca 2012. godine procijenjeni su na 1 300 milijuna eura. Izvršni je direktor tijekom 2012. godine potvrdio neto doprinose u naravi u vrijednosti od 139,2 milijuna eura.

Pitanja vezana uz unutarnju kontrolu

21. Sud je uočio da su nužna poboljšanja u sljedećim područjima *ex ante* kontrola:

- moglo bi se poboljšati dokumentiranje kontrola nad praćenjem krajnjih rezultata projekta, analizom učinkovitosti projekta, praćenjem kooperanata i uvjerenjima vezanimi uz povrat troškova,
- u izvješću o tehničkom pregledu, koje su sastavili vanjski stručnjaci nakon posjeta proizvođaču zrakoplovne opreme i koje se odnosi na projekte koje je provelo Zajedničko poduzeće SESAR i Zajedničko poduzeće „Clean Sky”, zaključeno je da bi se mogla poboljšati razmjena podataka i rezultata između dva zajednička poduzeća, koordinacija na razini upravitelja i stručnjaka, kao i uspostava kriterija za dodjelu projekata među njima. Zaključci i preporuke koji proizlaze iz pregleda progresivno se provode i prate sa Zajedničkim poduzećem „Clean Sky”.

DRUGA PITANJA

Funkcija unutarnje revizije i Komisijina služba unutarnje revizije

22. U skladu s koordiniranim revizijskim planom Službi za unutrašnju reviziju (IAS/IAC) za Zajedničko poduzeće SESAR za

razdoblje od 2012. do 2014. godine, Služba za unutarnju reviziju provela je reviziju programa/projekta, kao i procjenu rizika u području IT-a. Služba za unutarnju reviziju (IAC) SESAR-a ispitala je tri natječaja i revidirala provedbu četiri standarda unutarnje kontrole. Isto je tako pratila izvješće IAC-a za 2010. i 2011. godinu, kao i druge službe za izdavanje jamstva.

Praćenje rezultata istraživanja i izvješćivanje o njima

23. Politike i prakse Zajedničkog poduzeća SESAR o zaštiti, širenju i prijenosu istraživačkih aktivnosti i prava intelektualnog vlasništva te povezanih sustava praćenja i izvješćivanja, uređene su Uredbom (EZ) br. 219/2007 (7).

24. Detaljna su pravila sadržana u sporazumima o članstvu i multilateralnom okvirnom sporazumu između Zajedničkog poduzeća SESAR i njegovih članova. Nadalje, u članku 15. multilateralnog okvirnog sporazuma stoji da Upravni odbor mora daljnje definirati način provedbe pravila o pravu intelektualnog vlasništva.

25. Odredbe vezane uz prava intelektualnog vlasništva u ovim trima dokumentima uglavnom se temelje na pravilima određenima u programima FP7 i TEN-T, pri čemu su uzete u obzir posebne značajke Zajedničkog poduzeća SESAR kao javno-privatnog partnerstva.

26. Provedbu ovih odredbi prati zajedničko poduzeće SESAR u različitim fazama financiranih projekata te se Upravnom odboru dostavljaju izvješća. U lipnju 2013. godine Zajedničko je poduzeće izvjestilo o praćenju prava intelektualnog vlasništva i to tako da je Upravnom odboru dostavilo izvješće posvećeno isključivo praćenju odredbi o pravima intelektualnog vlasništva koje provodi Zajedničko poduzeće.

IV. sudsko vijeće, kojim predsjeda član Revizorskog suda dr. Louis GALEA, usvojilo je ovo izvješće na sastanku održanom u Luxembourgu 22. listopada 2013. godine.

Za Revizorski sud

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Predsjednik

(7) Članak 10. stavak 3. i članak 18. Uredbe Vijeća o Zajedničkom poduzeću SESAR.

PRILOG

Zajedničko poduzeće SESAR (Bruxelles)**Nadležnosti i djelovanje**

Područja nadležnosti Europske unije sukladno Ugovoru (članci 187. i 188. Ugovora o funkciranju Europske unije)	Odluka br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu predviđa doprinos Unije uspostavi dugoročnih javno-privatnih partnerstava u obliku zajedničkih tehnoloških inicijativa koje se mogu primjeniti kroz zajednička poduzeća u smislu članka 187. Ugovora. Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007 kojom se osniva Zajedničko poduzeće SESAR, posljednji puta izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 1361/2008 (SL L 352, 31.12.2008.).
Nadležnosti Zajedničkog poduzeća (Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007, izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 1361/2008)	Ciljevi Cilj zajedničkog poduzeća jest osigurati modernizaciju Europskog sustava upravljanja zračnim prometom koordinirajući i koncentrirajući sva važna istraživačka i razvojna nastojanja u Uniji. Zajedničko poduzeće odgovorno je za provedbu ATM Master Plana, osobito za izvršenje sljedećih zadataka: <ul style="list-style-type: none"> — organizacija i koordinacija aktivnosti razvojne faze SESAR-a u skladu s ATM Master Planom, koji je proizašao iz faze definiranja projekta predvođenog Eurocontrolom, kombinirajući i upravljajući sredstvima javnog i privatnog financiranja unutar jedne strukture, — osiguravanje potrebnog financiranja za aktivnosti razvojne faze SESAR-a u skladu s ATM Master Planom, — osiguravanje uključivanja dionika u sektoru upravljanja zračnim prometom u Europi, osobito pružatelja usluga zračne plovidbe, korisnika zračnog prostora, profesionalnih udruženja, zračnih luka i pravidača; kao i relevantnih znanstvenih institucija ili relevantnih akademskih zajednica, — organizacija tehničkog dijela istraživanja i razvoja, potvrđivanja i studija, koje treba provoditi pod njegovim okriljem izbjegavajući fragmentiranje tih aktivnosti, — osiguravanje nadzora aktivnosti u vezi s razvojem zajedničkih proizvoda utvrđenih ATM Master Planom te, ako je potrebno, organizacija posebnih poziva za prikupljanje ponuda.
Upravljanje (Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007, izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 1361/2008)	Upravni odbor Upravni odbor odgovoran je za: <ul style="list-style-type: none"> (a) usvajanje ATM Master Plana, koji je potvrdilo Vijeće prema članku 1. stavku 2. Uredbe te odobravanje prijedloga za njegovu izmjenu; (b) davanje smjernica i donošenje odluka potrebnih za provedbu razvojne faze projekta SESAR te izvršavanje općeg nadzora nad njegovom provedbom; (c) potvrđivanje programa rada i godišnjih programa rada Zajedničkog poduzeća navedenih u članku 16. stavku 1., kao i godišnjeg proračuna te plana sistematizacije službenika; (d) odobravanje pregovora i odlučivanje o pristupanju novih članova te vezanih sporazuma navedenih u članku 1. stavku 3.; (e) nadzor izvršenja sporazuma između članova i Zajedničkog poduzeća;

- (f) imenovanje i otpuštanje izvršnog ravnatelja te potvrđivanje organizacijske strukture i nadzor rada izvršnog ravnatelja;
- (g) odluke o iznosima i postupcima uplaćivanja finansijskih doprinosa članova te procjenu doprinosa u naturu;
- (h) usvajanje finansijskih pravila Zajedničkog poduzeća;
- (i) potvrđivanje godišnje računovodstvene dokumentacije i završnog računa;
- (j) usvajanje godišnjeg izvješća o napretku razvojne faze projekta SESAR te njegova finansijskog stanja navedenih u članku 16. stavku 2.;
- (k) odlučivanje o prijedlozima Komisije o produžetku ili raspuštanju Zajedničkog poduzeća;
- (l) ustanovljivanje postupaka za odobravanje prava pristupa materijalnoj i nematerijalnoj imovini u vlasništvu Zajedničkog poduzeća te za prijenos takve imovine;
- (m) utvrđivanje pravila i postupaka za dodjelu ugovora potrebnih za primjenu ATM Master Plana, uključujući posebne postupke u slučaju sukoba interesa;
- (n) odlučivanje o prijedlozima Komisije za izmjenu i dopunu Statuta u skladu s člankom 24.;
- (o) izvršavanje ostalih ovlasti i funkcija, uključujući osnivanje pomoćnih tijela ako je to potrebno u svrhu razvojne faze SESAR-a;
- (p) usvajanje dogovora za provedbu članka 8.

Izvršni ravnatelj

Izvršni ravnatelj obavlja svoje zadaće potpuno neovisno te unutar povjerenih mu ovlasti.

Unutarnja revizija

Unutarnji revizor Europske komisije

Vanjska revizija

Europski revizorski sud

Tijelo koje ocjenjuje izvješće o izvršenju proračuna

Europski parlament, Europsko vijeće i Upravni odbor zajedničkog poduzeća

Sredstva stavljena na raspolaganje Zajedničkog poduzeću u 2012. godini

Završna računovodstvena dokumentacija za 2012. g.
Zajedničkog poduzeća SESAR

Proračun

156 564 786 eura za obveze.

124 198 884 eura za plaćanja.

Broj zaposlenika na dan 31. prosinca 2012. g.

Operativni proračun za 2012. g. predviđa plan sistematizacije za 39 privremenih službenika i tri ustupljena nacionalna stručnjaka (SNE). To ukupno čini 42 mesta, od kojih je 41 popunjeno do kraja 2012. g., u usporedbi s 35 u 2011. godini:

- 29 privremenih službenika regrutiranih izvana,
- 7 službenika koje su ustupili članovi Zajedničkog poduzeća u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 219/2007,
- 3 ugovorna službenika,
- 2 SNE-a.

	Dodijeljeno Operativni zadaci: 25 Administrativni zadaci i zadaci potpore: 15 Mješoviti zadaci: 1
Djelatnosti i usluge pružene u 2012. godini	Pogledajte godišnje izvješće o radu za 2012. g. Zajedničkog poduzeća na http://www.sesarju.eu/

Izvor: informacije je dostavilo Zajedničkog poduzeće SESAR.

ODGOVOR ZAJEDNIČKOG PODUZEĆA

21. Zajedničko poduzeće SESAR nastoji unaprijediti svoj sustav i postupke te raspoređuje raspoložive resurse na poboljšanje upravljanja rizicima, kontrola i upravljačkih procesa kako bi se zajamčilo ostvarenje programskih ciljeva SESAR-a.
